

Newfoundlænderen i sit rette element

Vore store, stærke hunde er de fødte livreddere i vand, og både newfer og ejere har fornøjelse af vandarbejde. Et vandtræningskursus har for alvor sat skub i livredningsarbejdet

Tekst og foto: Wiegaarden/Camilla Gothen

De fleste newfejer kender det: Går man tur med sin newf, og kommer man forbi en sø, strand eller passerer man blot den mindste vandpyt, vil man opdage, at denne race hører sammen med det våde element. Newfen skal gerne have sig en svømmetur eller have dyppet poterne. Flyder der noget på vandoverfladen, skal det reddes og hentes ind på land, eller hvis man selv tager sig en svømmetur, gør newfen alt for at få sin ejer ind på sikker grund igen. Newfoundlænderen elsker vand, og dens helt unikke redningsinstinkt ligger dybt i den.

Newfoundlænderen er en alsidig arbejdshund, der har udført tungt arbejde på land og i vand. Den har trukket vogne med tungt læs og hjulpet fiskerne med at hive fiskenet op af vandet. Dog er racen bedst kendt for sin svømmeevne. I århundreder har newfen været kendt for at redde mennesker fra druknedøden. Tilbage i 1837 blev landseeren Bob foreviget som The Distinguished Member of the Human Society af maleren Sir Edwin Landseer. Bob havde reddet så mange mennesker op af Londons havn, at han fik en medalje for det.

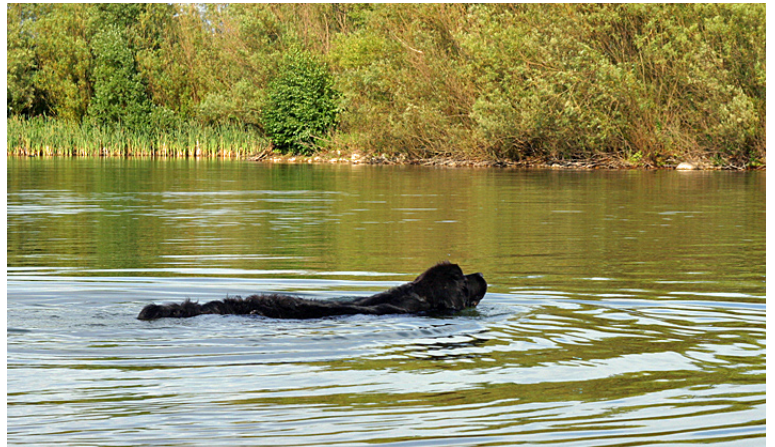
Som skabt til vand

Ved vandet vil newfen altid være på vagt, og især hvis der er børn, vil den stille sig mellem dem og vandet. Ser newfen en person i vandet, vil den hurtigt svømme ud til denne. Med sine store, runde poter tager newfoundlænderen enorme og kraftfulde svømmetag. Den lange,

kraftige hale fungerer som ror, og den vand-skyende pels beskytter hundens krop.

Undervejs piber newfen af bar iver for at komme personen til undsætning. En person, der er ved at drukne, vil formodentlig blive forskrækket over at en så stor, pibende hund kommer svømmende mod sig. Men med sit venlige og milde udtryk og rolige temperament har newfen en beroligende effekt på den nødstedte.

Den dygtige livredder vil svømme rundt om personen, indtil der bliver taget fat i pelsen. Er personen ikke i stand til dette, vil newfoundlænderen med et fast men ikke for hårdt greb tage fat i en finger, hånd eller fod og hive den bevidstløse i land.

Denne syv måneders hvalp er som en dygtig svømmer helt tryk i vandet. Det ses ved at kroppen er parallel med vandoverfladen. Pelsen over ryggen bliver ikke våd.

Derfor er det vigtigt, at newfoundlænderen har en "blød mund".

Inspiration fra Sverige

Vandtræning af newfer har i mange år foregået i Europa og USA, og det er arbejde på højt niveau. Bl.a. i Frankrig kan man se newfound-

Ved apportering må hunden først svømme ud, når kommando gives.

lændere som livvagter springe ud fra helikoptere. Det er også her, en newf kan blive udstillingschampion med en bestået vandprøve.

I Danmark har der flere gange været påbegyndt vandarbejde, men alle gode intentioner er gået i stå undervejs. Nu er der gang i vandarbejdet igen, og et

Hunden skal let kunne se apporten fra vandoverfladen.

weekendkursus i vandtræning har inspireret til yderligere skridt i vandarbejdet.

Instruktørerne kom fra Sverige, hvor vandarbejdet med newfoundlandere har været populært i mere en 20 år. Den svenske newfoundlandklub uddanner selv sine dommere, instruktører, figuranter og prøveledere.

Teaterscene eller tv-skærm

Inden arbejdet begynder i vand, er grundlæggende lydighed nødvendigt. Arbejdet på land overfor arbejdet i vand kan sammenlignes med en teaterscene overfor en tv-skærm. På land ser hunden hele førerens krop og mimik, hvorimod i vandet ser hunden kun førerens ansigt, hvorfor man skal være meget bevidst om sit sprog og tonefald til hunden.

Der kræves væsentlige remedier til vandarbejde. En våddragt er god til at holde kroppen varm, hvis man

skal opholde sig i vandet i længere tid. Vandsko er rart at have på, da man aldrig ved, hvad der gemmer sig på bunden af en sø. Apporten skal være stor og kunne flyde godt på vandet. Man skal tænke på, at hunden kun ser tingene fra vandoverfladen, og det kan være svært at få øje på eksempelvis en pind. Når hunden kommer i en af

de højere klasser, skal den kunne apportere under vand, og til dette kan bruges en sok, der fyldes med sand. Sidst men ikke mindst er det obligatorisk med en redningsvest.

Udover sikker-

hedsgrunde er det rart ikke at skulle tænke på at holde sig flydende under arbejdet med hunden.

Svømme- og Redningsprøven

Det er ganske vist ikke alle eksemplarer af racen, der besidder det stærke vandinstinkt. Når en

Til en officiel vandprøve skal newfoundlanderen kunne bugsere en båd ind til land.

newfoundländer skal arbejde i vand, er det vigtigt, at den er mentalt moden til at udføre arbejdet. Da den svenske newfoundlandklub i sin tid startede med vandarbejdet, hentede de hjælp hos Brugshundeklubben, og der blev udarbejdet en slags mentaltest til vandnewfer: Alle hunde, der skal arbejde i vand, testes i mentalitet, inden videre vandarbejde. Den såkaldte Svømme- og Redningsprøve (SoR-prøve) viser, om hunden er egnet til vandtræning. SoR-prøven er adgangsbilletten til de egentlige vandprøver. Testen viser adfærd og svømmeevne, og det vigtigste er, at hunden kan svømme, og at den er tryk ved det. Er den ikke det, kan den ikke lære noget i vandet. Når hunden er helt tryk ved at svømme, bruger den alle fire ben og har en god balance i vandet. Kroppen vil ligge helt parallelt med vandoverfladen.

Debuten i vandet

Efter denne korte introduktion på kurset, var vi 16 deltagere klar til at prøve vandarbejde med vore egne hunde. Jeg havde meldt mig selv og min 3-årige tæve til vandweekend, dog uden at nogen af os havde den store erfaring med vandarbejde og lydighed. Det eneste, jeg vidste,

var, at Queenies begejstring for vand er enorm.

Klædt i våddragt og redningsvest var jeg klar, og Queenie var klar, så snart hun så vandet. Det kunne kun gå for langsomt med at komme i, så vi meldte os som de første til den indledende vandtest. Her skulle vores første instruktør Liz-Beth Liljeqvist blot se Queenies reaktion, når jeg var i vandet. Jeg gik et par skridt ud i vandet og satte mig på hug. Queenie svømmede ud, havde det skønt og ænsede mig knapt. Der var ingen panik at spore der, så med beskeden om "klar til svømning" blev vi sendt videre til næste instruktør Palle Vestergaard

- Kan I svømme 50 meter?

- blev vi spurgt om. Det måtte vi finde ud af, så vi svømmede ca. 25 meter ud og tilbage igen. Dette er ikke så let som man skulle tro. Når jeg svømmer med min hund på venstre side, vil hun hele tiden forsøge at svømme op foran mig for at på den måde få mig til at svømme ind mod land igen. Det er en naturlig reaktion, og det

Det starter på land, før det kan blive en succes i vand!

Herefter svømmede jeg alene 15 meter ud i vandet, mens Palle holdt Queenie på land. Jeg kaldte på hende og blev helt rørt, da hun kom ud og reddede mig. Under bjærgningen holdt jeg fast i pelsen på siden af Queenie, mens hun helt ubesværet halede mig ind til land. Man må ikke holde i bagparten og heller ikke i halen, da det vil

vandet, skulle hun ud at have fat i dem, så jeg måtte holde dem under vand. - Ja, sagde Palle, hvis hun kan apportere, har hun bestået SoR-prøven. - Ikke dårligt, tænkte jeg lidt stolt. Det mente jeg sagtens, hun kunne, for Queenie elsker at hente legetøj hjemme i haven.

Efter en lille pause på land prøver vi apporteringsøvelsen. Apporten kastes ud i vandet, Queenie svømmer ud, bemærker slet ikke apporten, men tager sig et par baner ude på det dybe vand. Dette gentager sig et par gange, inden jeg skuffet erkender, at Queenie vist ikke kan bestå en SoR-prøve. Hvad havde jeg også regnet med?

De fleste newfer er ivrige efter at komme i vandet.

vigtigste er, at hun ikke svømmer på mig eller kradser mig med forpoterne.

være ekstra hårdt for hunden. Et par gange vendte hun hovedet, og da hun så mine fødder stikke op af

Motivation, arbejdsglæde, ahaoplevelse

Formålet med SoR-øvelserne, og med vandkurset i det hele taget, er at give hundene motivation, arbejdsglæde og ahaoplevelser i vandet. Nogle hunde ved med det samme, hvad de skal, andre skal lære det først. Vandarbejdet skal læres med leg og gode oplevelser, og der bruges aldrig tvang. Hunden skal lære at have det sjovt og trygt i vandet. Har man opnået det, kan man begynde at arbejde med

Personen, der reddes, skal ligge helt stille under bjærgningen.

lydigheden på mere avanceret plan. I de højere klasser er øvelserne svære, og helhedsindtrykket mellem fører og hund betyder meget.

Den røde sandal

Under lidt vandleg skulle jeg se, om Queenie var med på udspring fra land. Søen med stejl kant og dybt vand var særligt egnet til dette. Queenie sprang ikke ud frivilligt, så jeg måtte hoppe i først, og så fulgte hun efter - ned ad kanten, ikke i spring!

Instruktør Liz-Beth Liljeqvist var med og foreslog, at vi kastede en apport ud. Måske ville Queenie springe efter den. Liz-Beth vidste jo ikke, at Queenie et par timer tidligere havde været ligeglad med apporten, men det var et forsøg værd. Problemet var, at ingen af os havde taget en apport med ned til søen. Det bedste alternativ var en lang, tynd pind, som vist ikke var så nem at se i vandet. Queenie anså det dog ikke som noget problem. Hun gik ned ad den stejle kant, svømmede ud efter pinden og hentede den ind på land! Liz-Beth roste Queenie, jeg jublede og fortalte om den manglende indsats ved samme øvelse tidligere på

dagen. - Jamen så prøver vi igen, sagde Liz-Beth. Queenie svømmede ud, og denne gang tog hun pinden "på den forkerte led", så den stak ud foran i munden. Queenie kunne jo sagtens apportere! Jeg spurgte lidt forsigtigt, om det ikke skulle være en rigtig apport, og om den ikke skulle kastes længere ud i vandet for at gælde? For Liz-Beth spillede det ingen rolle, men for en god ordens skyld kunne vi da godt bruge noget andet. Det blev til min røde sandal, som blev kastet 10 meter ud i vandet. Da Queenie kom op af vandet med min røde sandal, erklærede Liz-Beth, at nu har Queenie bestået SoR-prøven!

Ti nye svømme- og redningshunde

I øvrigt var der ti newfoundlandere, der bestod SoR-prøven under weekenden! En "prøve-prøve" i startklasse med dommer, konkurrenceleder, figurant, karakterer og kritiker gav os mulighed for at konkurrere. Syv førere kastede sig frivilligt ud i det med sine hunde. Ingen af hundene (eller førerne) bestod, men nu var det også kun for sjov.

Vore svenske gæster var godt tilfredse med indsatsen hos både hunde og førere. Mange af hundene var helt nybegyndere. At hundene havde klaret det så godt viser, hvor stærkt vandinstinktet ligger i dem. Foreløbig er der kun vandtræning i Tjæreborg i Vestjylland. Reglerne for vandprøver er blevet godkendt i DKK, så nu er næste skridt at få uddannet danske instruktører, figuranter og dommere. Målet er at få officielle vandprøver og -titler på vore newfer.

Kilde: Hunden, 09/2004

Se flere billeder på www.wiegaarden-foto.dk

Klik på Diverse hunde og skriv "vandtræning" i søgefeltet.

Nogle hunde skal motiveres til svømning mere end andre. Det er vigtigt at bruge leg under indlæringen af vandarbejde.

Når man svømmer med sin hund, må man også tage rysteturen!

**Det skal newfoundlandseren kunne:
Svømme- og Redningsprøven:**

- Svømme 50 meter med eller uden fører.
- Almindelig apportering. Apporten skal helt op på land.
- Bjærge fører.

Startklasse:

- Almindelig apportering.
- Søgeapportering. På kommando skal hunden apportere en genstand i vandet.
- Bjærge figurant 15 meter ude i vandet.
- Bugsering af båd 15 meter ude i vandet. Hunden skal svømme ud til båden, tage fat i det tre meter lange reb og bugser båden ind til land.
- Svømme med fører: Fri ved fod skal hund og fører svømme ti meter ud i vandet. Hunden skal bjærge sin fører ind til land.

Herefter følger Åben klasse og Eliteklasse, hvor der er flere og mere avancerede øvelser. Bl.a. skal hunden apportere under vand, udføre dirigeret apportering, svømme ud med redningskrans til figurant samt springe ud fra båd og badebro.

Det er vigtigt med pauser - især hvis hunden ikke er vant til at svømme.